

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 14 Ağustos 2025

Sayı: 13415

34457

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat

KURUM tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından, Kanal İstanbul projesi kapsamında Arnavutköy'deki Sazlıbosna Barajı'nın yanına konut inşa edilmesi için yeni bir imar planı hazırlandığı ve bu planla 2,5 milyon metrekarelik devasa bir alanın yapılaşmaya açıldığı bilgisi kamuoyuna yansımıştır. Bu alanın Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) tarafından yürütülmekte olan "250 Bin Sosyal Konut Projesi" kapsamında yapılaşmaya açıldığı belirtilmektedir.

Söz konusu imar planı raporunda, yapılaşmaya açılan alanın "İstanbul Yenişehir (Avrupa Yakası) Rezerv Yapı Alanı (Kanal İstanbul Projesi) 3. Etabına ilişkin İmar planları sınırları içerisinde" yer aldığı ve alanın mevcut durumunun genel olarak yapılaşmanın olmadığı; tarım, orman ve mera alanı bulunmadığı ifade edilmiştir. Ancak ekte sunulan "Tablo 2 Mülkiyet Alan Dağılımı" tablosu, bu devasa alanın mülkiyet dağılımına ilişkin önemli veriler sunmaktadır.

Bu bağlamda,

1- Sazlıbosna Barajı, İstanbul'un önemli su kaynaklarından biri iken, hemen yanı başına 2,5 milyon metrekarelik bir konut projesinin inşa edilmesi, barajın su kalitesini ve miktarını nasıl etkileyecektir? Bu projenin atık suları ve yüzey akışları için öngörülen arıtma ve deşarj sistemleri nelerdir? Baraj havzası koruma yönetmeliği kapsamında yapılan çevresel etki değerlendirme (ÇED) raporlarında, bu konut projesinin baraj suyu kalitesine olası etkileri hangi bilimsel verilerle ve hangi risk analizleriyle değerlendirilmiştir? Halk sağlığı ve su güvenliği açısından bu durumun yaratacağı riskler nasıl minimize edilecektir?

2- 2,5 milyon metrekarelik bir alanın yapılaşmaya açılmasıyla oluşacak betonlaşma, yağmur suyu emilimini azaltacak ve yüzeysel akışı artıracaktır. Bu durumun Sazlıbosna

Barajı'nın taşkın kontrol kapasitesi üzerindeki potansiyel olumsuz etkileri nelerdir? Bu risklere karşı alınan ek önlemler mevcut mudur?

3- Ekteki "Tablo 2 Mülkiyet Alan Dağılımı" incelendiğinde, planlanan alanın %42.66'sının Maliye Hazinesi'ne, %29.92'sinin TOKİ'ye ve dikkat çekici bir şekilde %18.61'inin Özel Mülkiyet'e ait olduğu görülmektedir. Toplamda 471.855,63 metrekarelik devasa bir "Özel Mülkiyet" alanının bu projeye dahil edilmesi sürecinde, özel mülkiyet sahipleri ile hangi kriterler ve değerlemeler üzerinden uzlaşma sağlanmıştır? Kamulaştırma yapıldıysa, bu kamulaştırmalar için Hazine'den ne kadar kaynak aktarılmıştır? Bu özel mülkiyet alanlarının sahipleri kimlerdir ve bu proje ile elde edecekleri potansiyel rantlar ne kadardır?

4- Tabloda DSI-ÖZEL MÜLKİYET'in %0.86 (21.683,83 m²) ve ISKI-ÖZEL MÜLKİYET'in %2.21 (55.968,95 m²) olarak belirtilmesi, su idarelerine ait arazilerin de özel mülkiyete geçirildiği anlamına mı gelmektedir? Eğer öyleyse, kamu yararı göz ardı edilerek bu alanlar neden yapılaşmaya açılmaktadır ve bu süreçte hangi yasal dayanaklar kullanılmıştır?

5- Arnavutköy Belediyesi'ne ait plan %0.72'lik alanın (18.277,12 m²) bu projeye dahil edilmesi, belediyenin kendi planlama yetkisini ve bölgenin yerel dinamiklerini nasıl etkilemektedir? Belediyenin bu konudaki görüşleri ve itirazları dikkate alınmış mıdır?

6- Raporda "Alan sınırları içerisinde tarım alanı, orman alanı ve mera alanı bulunmamaktadır" denilmesine rağmen, 2,5 milyon metrekarelik bir alanın yapılaşmaya açılması, bölgedeki ekolojik dengeyi ve biyoçeşitliliği nasıl etkileyecektir? Bu iddia hangi bilimsel arazi etütleri ve envanter çalışmalarıyla desteklenmektedir? Bölgedeki doğal yaşam, göç yolları ve yaban hayatı üzerindeki olası tahribatlar için hangi önleyici tedbirler alınmıştır?

7- Sazlıbosna Barajı çevresi, İstanbul'un akciğerleri olarak nitelendirilebilecek yeşil alanlardır. Bu alanların yapılaşmaya açılması, İstanbul'un kentsel ısı adası etkisini artıracak mıdır? Bölgedeki iklim değişikliği etkileri bu planlamada ne ölçüde göz önüne alınmıştır?

8- "250 Bin Sosyal Konut Projesi" kapsamında bu alanda konut inşa edilmesi, gerçekten bir ihtiyaçtan mı kaynaklanmaktadır, yoksa Kanal İstanbul projesine zemin hazırlamak amacıyla mı kullanılmaktadır? İstanbul'da yapılaşmaya açılacak ve çevreye daha az zarar verecek alternatif alanlar yok mudur?

9- Bu projenin Arnavutköy ve çevresindeki mevcut sosyal altyapı (okul, hastane, ulaşım vb.) üzerindeki yükü nasıl hesaplanmıştır? Mevcut altyapı bu yeni nüfusu kaldırabilecek kapasitede midir? Yeni altyapı yatırımları için ne kadarlık bir bütçe öngörülmektedir?

10- Bu kadar büyük ölçekli ve kritik bir imar planının hazırlanması sürecinde, ilgili sivil toplum kuruluşları, meslek odaları ve yerel halkın görüşleri hangi düzeyde alınmıştır? Halkın projeye ilişkin itirazları ve endişeleri nasıl değerlendirilmiştir?

11- İmar planı raporu ve ilgili ÇED raporları kamuoyu ile tam ve şeffaf bir şekilde paylaşılmış mıdır? Bu belgelerin internet üzerinden kolayca erişilebilirliği sağlanmış mıdır?

12- 2,5 milyon metrekarelik bu alanın yapılaşmaya açılması ve sosyal konut projesinin hayata geçirilmesi için Hazine'den ne kadarlık bir finansal kaynak aktarılacaktır? Bu projenin ülke ekonomisine uzun vadeli katkıları ve potansiyel riskleri nelerdir? Projenin maliyet-fayda analizi yapılmış mıdır ve sonuçları kamuoyu ile paylaşılmış mıdır?

13- Projeye ayrılan 2,5 milyon metrekarelik alanın %0.00 oranındaki BEDAŞ ve TEİAŞ mülkiyetleri, toplamda sadece, 95.44 metrekarelik bir alanı temsil etmektedir. Bu oranların sıfıra yakın olması, enerji altyapısı sağlayıcılarının planlama sürecine ne kadar dahil edildiği konusunda endişe yaratmaktadır. Bu yeni yerleşim yerinin enerji ihtiyacı nasıl karşılanacaktır ve enerji dağıtım şebekesi yeterli midir?